

Anells de polinomis en diverses variables

Primavera 2025

Laboratori 3: Teorema de divisió d'Hironaka

Sigui $\succcurlyeq$ un ordre compatible en el conjunt de monomis de $S=K[X_1, \dots, X_n]$.

Donat un polinomi $F = \sum a_\alpha X^\alpha$ de S definim el terme *leader* de F , que denotarem per $Lt(F)$, com el

factor no nul $a_\alpha X^\alpha$ de F tal que α sigui el més gran respecte l'ordre $\succcurlyeq$.

Exemples d'ordres compatibles:

Lexicogràfic (Lex): $\alpha > \beta$ si i només si el primer coeficient per l'esquerra no nul de $\alpha - \beta$ és positiu.

Lexicogràfic graduat (DegLex): $\alpha > \beta$ si i només si $|\alpha| > |\beta|$, o $|\alpha| = |\beta|$ i α es més gran que β respecte l'ordre lexicogràfic.

Lexicogràfic graduat reverse (DegRevLex): $\alpha > \beta$ si i només si $|\alpha| > |\beta|$, o $|\alpha| = |\beta|$ i el primer coeficient per la dreta no nul de $\alpha - \beta$ és negatiu.

Teorema de Divisió d'Hironaka: Donat un ordre compatible $\succcurlyeq$ de $\mathbf{N}^n$ i donat un conjunt ordenat de polinomis

$\{f_1, \dots, f_s\}$ de $K[X_1, \dots, X_n]$.

Per tot polinomi f existeixen polinomis $a_1, \dots, a_s$ tals que

$$f = a_1 f_1 + \dots + a_s f_s + r$$

$r=0$ o bé r és un combinació lineal de monomis a coeficients en K cap d'ells multiple de $Lt(f_1), \dots, Lt(f_s)$.

El polinomi r s'anomena reste de la divisió de f respecte $\{f_1, \dots, f_s\}$

El Mathematica permet calcular els coeficients $a_1, \dots, a_s$ i r mitjançant **PolynomialReduce**

Ejercici 1: executeu les següents instruccions.

In[172]:=

```
sol = PolynomialReduce[x^3 + 2*y^2,
  {x^2 + y, x^2 * x * y}, {x, y}, MonomialOrder -> Lexicographic]
```

Out[172]=

```
{ {x, 0}, -x y + 2 y^2 }
```

In[173]:=

```

f1 = x^2 + y
f2 = x^2 * x * y
{{a1, a2}, r} = sol
FullSimplify[a1 * f1 + a2 * f2 + r]

```

Out[173]=

$$x^2 + y$$

Out[174]=

$$x^3 y$$

Out[175]=

$$\{\{x, 0\}, -x y + 2 y^2\}$$

Out[176]=

$$x^3 + 2 y^2$$

In[177]:=

```

sol = PolynomialReduce[x^5 + 2 * y^2,
  {x^2 + y, x - 2 * x * y}, {x, y}, MonomialOrder -> DegreeLexicographic]

```

Out[177]=

$$\left\{\left\{x^3 - x y, -\frac{1}{4} - \frac{y}{2}\right\}, \frac{x}{4} + 2 y^2\right\}$$

In[178]:=

```

f1 = x^2 + y
f2 = x - 2 * x * y
{{a1, a2}, r} = sol
FullSimplify[a1 * f1 + a2 * f2 + r]

```

Out[178]=

$$x^2 + y$$

Out[179]=

$$x - 2 x y$$

Out[180]=

$$\left\{\left\{x^3 - x y, -\frac{1}{4} - \frac{y}{2}\right\}, \frac{x}{4} + 2 y^2\right\}$$

Out[181]=

$$x^5 + 2 y^2$$

In[182]:=

```

sol = PolynomialReduce[x^3 + 2 * y^3, {x^3 + y^5, x + 2 * x * y},
  {x, y}, MonomialOrder -> DegreeReverseLexicographic]

```

Out[182]=

$$\{\{0, 0\}, x^3 + 2 y^3\}$$

In[183]:=

```

f1 = x^3 + y^5
f2 = x + 2 * x * y
{{a1, a2}, r} = sol
FullSimplify[a1 * f1 + a2 * f2 + r]

```

Out[183]=

$$x^3 + y^5$$

Out[184]=

$$x + 2xy$$

Out[185]=

$$\{\{0, 0\}, x^3 + 2y^3\}$$

Out[186]=

$$x^3 + 2y^3$$

Recupereu els polinomis originals calculant $a_1 f_1 + a_2 f_2 + r$

Exercici 2: Veuem que l'orde dels **f_i** és important. Considerem els polinomis:

In[187]:=

```

f = x * y^2 - x;
f1 = x * y + 1;
f2 = y^2 - 1;

```

a) Feu la divisió de **f** respecte **{f1, f2}** usant l'ordre Lexicogràfic. Observeu que el reste no és zero.

In[190]:=

```
PolynomialReduce[f, {f1, f2}, {x, y}]
```

Out[190]=

$$\{\{y, 0\}, -x - y\}$$

b) Feu la divisió de **f** respecte **{f2, f1}** usant l'ordre Lexicogràfic. Observeu que el reste és zero.

In[191]:=

```
PolynomialReduce[f, {f2, f1}, {x, y}]
```

Out[191]=

$$\{\{x, 0\}, 0\}$$

Exercici 2 : Escollint un ordre adequat i una ordenació adequada de les variables demostreu que **f=z²-x⁴*y** pertany a l'ideal generat per **y-x², z-x³**

In[192]:=

```

PolynomialReduce[z^2 - x^4 * y, {y - x^2, z - x^3},
  {y, x, z}, MonomialOrder -> Lexicographic]

```

Out[192]=

$$\{\{-x^4, x^3 + z\}, 0\}$$

Exercici 3 : Calculeu la divisió de **f** respecte **{f1,f2,f3}** usant els tres ordres compatibles. Què observeu?

$$f = x \cdot y^2 \cdot z^2 + x \cdot y - y \cdot z$$

$$f1 = x - y^2$$

$$f2 = y - z^3$$

$$f3 = z^2 - 1$$

In[193]:=

$$f = x \cdot y^2 \cdot z^2 + x \cdot y - y \cdot z;$$

$$f1 = x - y^2;$$

$$f2 = y - z^3;$$

$$f3 = z^2 - 1;$$

$$\text{PolynomialReduce}[f, \{f1, f2, f3\}, \{x, y, z\}, \text{MonomialOrder} \rightarrow \text{Lexicographic}]$$

$$\text{PolynomialReduce}[f, \{f1, f2, f3\}, \{x, y, z\}, \text{MonomialOrder} \rightarrow \text{DegreeLexicographic}]$$

$$\text{PolynomialReduce}[f, \{f1, f2, f3\}, \{x, y, z\}, \\ \text{MonomialOrder} \rightarrow \text{DegreeReverseLexicographic}]$$

Out[197]=

$$\{\{y + y^2 z^2, y^2 - z + y^3 z^2 + y z^3 + y^2 z^5 + z^6 + y z^8 + z^{11}, z + z^3 + z^4 + z^5 + z^6 + z^7 + z^8 + z^{10} + z^{12}\}, z\}$$

Out[198]=

$$\{\{-x z^2, 0, x^2\}, x^2 + x y - y z\}$$

Out[199]=

$$\{\{-x z^2, 0, x^2\}, x^2 + x y - y z\}$$